

Evaluation of Doctoral Theses on Educational Administration in Turkey and Abroad, in Terms of Subjects, Methods, and Results

Ayhan Aydın*
Şengül Uysal**

Suggested Citation:

Aydın, A. & Uysal, Ş. (2011). Evaluation of doctoral theses on educational administration in Turkey and abroad, in terms of subjects, methods, and results. *Eğitim Araştırmaları-Eurasian Journal of Educational Research*, 42, 1-14.

Abstract

Problem Statement: The purpose of doctoral programmes is to evaluate scientific events from a deep and broad perspective, using the skills necessary to generate new syntheses [NOTE: Please specify “new syntheses of what” - theories and ideas?]. Doctoral theses must develop new scientific methods or apply well-known methods to new fields. To encourage scientific development, we should analyse the content and quality of graduate programmes.

Purpose of the study: This study analysed doctoral theses that were written on educational administration and completed between 2003-2008 in Turkey and abroad. Analysis focused on subjects, methods and results.

Data Collection and Analysis: A general survey was used in this study. Data were obtained by reviewing documents from the YOK [NOTE: Please specify what this acronym stands for and then provide the acronym in parentheses], the websites of universities and dissertations and theses.

Findings: Our analyses showed similarities between the subjects of theses written in Turkey and the subjects of theses written abroad. Studies on the field of educational administration do not adopt broad perspectives. While quantitative methods are usually preferred in Turkey, qualitative methods are mostly used abroad. In addition, it is difficult to say that the results of research studies provide scientific knowledge and philosophical points of

* Prof. Dr., Eskişehir Osmangazi University, Faculty of Education, Turkey aaydin@ogu.edu.tr

** Ph.D., Eskişehir Osmangazi University, Faculty of Education, Turkey
uysalsengul@yahoo.com.tr

view. Scientific information is produced under the effects of a positivist paradigm with a multidisciplinary, determinist approach.

Recommendations: It is essential that the knowledge found in articles and scientific research studies be cumulative and complementary. Topics like contemporary problems in the Turkish Educational System; the social, cultural, and political functions of education; and equality and human should be analysed. The field of educational administration, which is interdisciplinary, should interact with group dynamics, philosophy, sociology, psychology and anthropology.²⁵

Keywords: Educational administration, doctoral thesis, Turkey, abroad

The traditional mission of higher education can be defined as transmitting and spreading information obtained via scientific studies and intellectual methods. The purposes of higher education were identified at the World Congress held by the United Nations Education, Science and Culture Organization from October 5-9, 1998 (Unesco, 2000). Universities are institutions where scientific studies are carried out and knowledge is produced, discussed and shared. Science is acquired through research studies and then is learned and taught at universities. Briefly, universities are places that supply qualified people who take note of changes and developments in society (Taymaz, 1998).

The social sciences sometimes have difficulty producing theories and putting them into practice. Educational administration, which is a branch of social science, is dealing with the same problem. The emergence of scientific approaches to the administrative sciences was prompted by developments in other fields. Educational administration, which is one of the main branches of the administrative sciences, emerged in the second half of the 20th century. Dimmock and Walker (1998) emphasize that educational administration has been trying to question itself as a field of theory and is a practice that is growing rapidly (Beycioğlu & Dönmez, 2006).

In Turkey, scientific studies on educational administration began in the 1960's with the support of a few academicians educated abroad. These academicians brought from abroad new theoretical knowledge and methods. The field of educational administration, which was established with the self-sacrifice and effort of these pioneers, has tackled some ill-defined problems with national educational policies, the gap between theory and practice and insufficient communication and cooperation between universities (Şimşek, 1997). It is essential to know what graduate education includes. Scientists should be informed of where they are and what they need to develop and grow. The quality of graduate education programmes in educational administration is very important (Üstüner & Cömert, 2008).

As defined by the Higher Education Law of the Interuniversity Council, the purpose of doctoral programmes is to make it possible for students to conduct independent research, evaluate scientific events from points of view that are both

broad deep and broad and develop the skills necessary for new syntheses [NOTE: As noted earlier, please specify “new syntheses of *what*”]. Doctoral theses must make scientific innovations or develop new scientific methods or apply well-known methods to new fields (ÜAK, 2008). In Turkey, one of the most important generators of scientific analysis of educational administration are research studies. To promote scientific development, we should analyse the content and quality of graduate programmes.

The results of studies related to articles and theses on educational administration are summarized below.

Hoy (1978) scanned articles from the Educational Administration Quarterly (EAQ) and The Journal of Educational Administration and found that studies on educational administration are not systematic and meaningful. However, scientific research is carried out to test hypotheses that depend on theories. Hoy (1982) then conducted a second study of the same reviews and found that research on educational administration is not as successful as research on other topics. Studies on educational administration make use, primarily, of surveys. Hoy also observes a shift from the use of rational organizational models to social organizational models. He emphasizes, once more, that studies in this field do not have theoretical bases. To him, the stronger the theory, the stronger the methods.

Bridges (1982) analysed 322 dissertation abstracts and articles. His findings indicate that studies are different from studies done fifteen years ago and that statistical analyses are usually preferred. [NOTE: In the previous sentence, for the purposes of your comparison, please define a time frame that compares to “fifteen years ago”, as in: “... indicate that studies conducted *between years x and y* are different from studies done fifteen years ago ...”] Like Hoy, Bridges points out that studies should have strong theoretical bases.

Badavan (1985) analysed the subjects, findings and results of research done at Hacettepe and Ankara Universities. He divided the problems he examined into eight categories: Leadership, decision-making, human relations, administration processes, educators, educational organizations, in-service training and educational supervision.

Balcı (1987) explored the methods used in studies published in the EAQ. His findings show that questionnaires are generally preferred. In a few studies, observation, simulation and interviews were preferred. Balcı implies that to identify theoretical and practical solutions, we should increase the quality of studies. [NOTE: In the previous sentence, please clarify “theoretical and practical solutions *to what*”.]

Focusing on subjects and methods, Akçay et al analysed master theses on educational administration that were produced between 2006-2007. 45% of the theses they looked at were on educational administration and supervision, 38% were on educational programmes, and 17% were on psychological counselling and guidance. In the studies on educational administration and supervision, organizational psychology, the science of administration, theories and processes in educational

administration, organizational behaviour, and supervision and its problems were the subjects most preferred. Quantitative methods were also usually applied.

Aypay and his colleagues (2008) studied articles that were randomly chosen from thirteen well-known reviews. They analysed the subjects and methods of these studies. Their findings show that the subjects most commonly treated were leadership, teaching and evaluation, school management, school environment and society, organizational structure and processes, educator training, policies and programs, school effectiveness, organizational climate, theory research and practice, studies of educational administration, innovation, school management and financing, curriculum, educational policies, decision-making, guidance and supervision, comparative educational systems, attitude formation and change, and the appointment and training of administrators. While in 46% of studies, quantitative methods were preferred, in 37% of studies, qualitative methods were used. Mixed methods were used in 16% of studies.

Methods

Research Design

The data used in this descriptive study were collected from relevant literature, publications and documents through the boards of theses centers, the websites of universities, and dissertation and theses centers. While categorizing the subjects of the theses, some publications and previous studies related to the field in question were consulted. In addition, the methods used in the studies examined were defined as quantitative, qualitative or mixed.

While qualitative studies include observations, interviews and documentary analyses, quantitative studies include surveys and experimental methods. In this study, percentages and frequencies are used to analyse quantitative data. The subjects, methods and results of the studies carried out in Turkey and abroad will be discussed.

Findings

The findings obtained by this study will be discussed in two parts - the quantitative distribution of theses produced in Turkey and abroad; and the methods and subjects used in the studies we analysed.

Table 1

Distribution of the Subjects of Doctoral Theses on the Field of Educational Administration in Turkey

	Leadership	School Management	Organizational Culture	Training Administrators	Organizational Administration	Educational Policies	Theory and Practice in Educational Administration	History of Educational Administration	Capabilities of Administrators	Educational Systems	Organizational Behaviour	Organizational Climate	Educational Planning	Educational Administration and its Problems	Supervision and its Problems	Others	
Abant İzzet Baysal University					2						1				1		
Anadolu University	1		1		2	1											
Ankara University					5	1				1	5		1		1	5	
Atatürk University			1		1												
Çukurova University																1	
Dokuz Eylül University	2	1			1					1						2	
Fırat University			2													1	
Gazi University					1	1											
Gazi Antep University					1											1	
Hacettepe University	1								1		1	1				1	
İnönü University		1															
Istanbul University					1	1											
Marmara University			1			1								1	1	1	
Ortaođu Teknik University														1			
Selçuk University	1	1											1			1	
Total	f	5	3	5	0	14	5	0	0	1	2	7	1	2	2	5	11
	%	7,9	4,7	7,9	-	22,2	7,9	-	-	1,6	3,2	11,1	1,6	3,2	3,2	7,9	17,5

Table 1 indicates that most studies on educational administration have titles that reference organizational administration 14 (22,22%) and organizational behaviour 7 (11,1%). Administrator training, theory and practice in educational administration and the history of educational administration are never mentioned in the titles of the studies examined.

Table 2

Distribution of the Subjects of Doctoral Theses in the Field of Educational Administration Abroad

	Leadership	School Management	Organizational Culture	Training Administrators	Organizational Administration	Educational Policies	Theory and Practice in Educational Administration	History of Educational Administration	Capabilities of Administrators	Educational Systems	Organizational Behaviour	Organizational Climate	Educational Planning	Educational Administration and its Problems	Supervision and its Problems	Others
University of New Orleans					1											
University of Texas,	1															
Loyola University,								1								
The University of Wisconsin	1															
University of Pittsburg	1															
The Claremont University and San Diego State University	1															
University of Toronto	1	2	1													
University of Florida				1												
Mississippi State University		1														
Purdue University	1			1												
Andrews University,	1															
Southern Illinois University	1						1									
University of Michigan	1															
The University of Mississippi	1	1														
University of Hong kong						1										
The Florida State University	1															
Simon Fraser University							1									
Capella University	2	1														
The Catholic University of America	1															
University of Idaho									1							
State University of New York	1						1									
University of Illinois							1									
University of Colorado			1													
University of Minnesota		1														
The Pennsylvania State University		1														
University of Dayton	1															
Texas A&M University	1															
Louisiana State University and Agricultural&Mechanical College			1													
University of North Texas	1															
University of Virginia	1															
Total	f	19	7	3	2	1	2	3	1	1	0	0	0	0	0	0
	%	48,7	17,9	7,6	5	2,5	5	7,6	2,5	2,5	-	-	-	-	-	-

The findings in Table 2 show that titles that reference leadership 19 (48,7%) are preferred to titles that reference educational systems, organizational behaviour, organizational climate, educational planning, educational administration and its problems, and supervision and its problems.

Table 3
Subjects and Methods of Doctoral Theses Abroad

	Leadership	School Management	Organizational Culture	Training Administrators	Organizational Administration	Educational Policies	Theory and Practice in Educational Administration	Capabilities of Administrators	History of Educational Administration	Total	
										f	%
Quantitative	12	2	-	1	1	-	-	1	17	43,50	
Qualitative	5	5	2	1	-	2	2	1	18	46,15	
Mixed Method	2		1				1		4	10,25	
Total	19	7	3	2	1	2	3	1	39	100	

The findings in Table 3 on the methods used in doctoral theses abroad show that qualitative methods (46,15%), quantitative methods (43,50%) and mixed methods (10,25%) were used.

Table 4
Subjects and Methods of Doctoral Theses in Turkey

	Leadership	School Management	Organizational Culture	Educational Systems	Organizational Administration	Educational Policies	Organizational Behavior	Capabilities of Administrators	Organizational Climate	Educational Planning	Educational Administration and its Problems	Supervision and its Problems	Others	Total	
														f	%
Quantitative	4	3	4	1	12		5	1	1	1	1	4	6	43	81,13
Qualitative			1	-	4					1	1		2	9	16,98
Mixed Method													1	1	1,89
Total	4	3	5	1	12	4	5	1	1	2	2	4	9	53	100

The findings in Table 4 on the methods used in doctoral theses in Turkey show that qualitative methods (16,98%), quantitative methods (81,13%) and mixed methods (1,89%) were used.

Conclusion and Discussion

This study found that while titles referencing organizational administration (19,1%) are most often preferred as the subject of doctoral theses in Turkey, titles referencing leadership (48,7%) are usually studied abroad. Akçay et al's findings (2007) are similar to ours. The other note-worthy finding of our research is that in the distribution of doctoral thesis subjects in Turkey, a high percentage of titles were categorized as other (17,5%). It is obvious that there is a problem with these theses' headlines, which is why we sometimes had difficulty grouping the studies. It is worth noting that studies on educational administration do not adopt broad perspectives. In addition to other subjects, contemporary problems in the Turkish

Educational System; the social, cultural, and political functions of education; and equality and human rights should be analysed.

With regards to methods, quantitative methods are preferred in Turkey, whereas qualitative methods are common abroad. The findings of the study carried out by Akçay and his colleagues in 2007 support our results. One of Greenfield's (1974) critiques of studies by Griffiths, Getzels and Halpin is that numbers are mostly used to express results in the field of educational administration; in other words quantitative methods are highly preferred. Griffiths thinks that this is a valid criticism - to a point; certainly, there is too much emphasis on quantification, and many problems can be better studied using quantitative methods. On the other hand, some problems are best studied with quantitative methods (Griffiths, 1985). According to Greenfield, in studies on educational administration that take a positivist approach, values, emotions and subjectivity are not taken into account. Quantitative methods are also criticized because they lack the ability to evaluate human values (Şişman& Turan, 2004). Studies in which quantitative methods are used can be supported by qualitative ones. For Rartner (1997), interdisciplinary fields like human nature are not analysed properly because the amount of information available is growing rapidly and scientific methods are standardizing. The problem's multi-dimensionality makes it difficult to apply qualitative methods in this field. The growing belief that information not expressed in numbers is not scientific in the behavioural sciences lessens interest in qualitative methods (Author, 2004).

Taking into account the results of this study, it is disputable that the data we generated make a scientific contribution to the field of educational administration. In addition, it is difficult to say that our results provide scientific knowledge and a deep philosophical point of view. On the other hand, educational administration, which is interdisciplinary, should interact with group dynamics, philosophy, sociology, psychology and anthropology. On the contrary, it is observed that scientific information is produced under the control of a positivist paradigm and with a unidisciplinary, determinist approach.

Taking into account the fact that doctoral theses should treat original subjects or use original methods, whether studies that are reiterations of one another are original is disputable. It is essential to assess which subjects should be priorities and which basic questions should be answered by the results of these studies, which are carried out to supply scientific information. In Turkey, a national science policy should be formed, and universities should have their own visions. Besides producing theoretical knowledge, the results of studies could be put into practice. It is important to enhance the consistency and integrity of graduate programmes at universities, with the aim of producing knowledge that is cumulative and complementary. It is possible to obtain the results of studies through university websites. However, we had difficulty getting theses and their abstracts from the Board of Higher Education website. To carry out research on educational administration, it is necessary to share scientific knowledge and encourage cooperation between universities.

More effective organization is needed to promote meetings, which are essential to the sharing and spreading of knowledge. In addition, it would be useful to hear the experiences of practitioners when determining emerging problems. Cooperation between university departments should be enhanced, with the aim of identifying important problems and producing science policies that have a theoretical frame. In other words, it is essential that the knowledge produced by articles and scientific studies be cumulative and complementary.

Acknowledgment: This paper was presented at the 1st International Congress of Educational Research, Onsekiz Mart University, Çanakkale, 1-3 May, 2009.

References

- Akçay, C., Kartal, O.Y., Canbaz, N. & Savrul, M. (2007). Eğitim bilimler alanında yapılan yüksek lisans tezlerinin alan, konu, yöntem açısından değerlendirilmesi [Evaluation of master thesis in the field of educational administration in terms of field, subject, method], *The Third Congress of Postgraduate Education, 17-20 Ekim 2007*, Anadolu University Institute of Educational Sciences, Eskişehir.
- Aydın, A. (2004). Psikolojide yeni arayışlar ve insan doğası tartışmaları [New prospects in psychology and debates on human nature]. *Akdeniz University Journal of Education Faculty*, 1, 23-29.
- Aypay, A., Çoruk, A., Yazgan, A.D., Tunçer, B., Emran, B., Attila, Ş.M. & Kartal, O.Y. (2008). The status of research in educational administration: an analysis of educational administration journals, 1999-2007", *Educational Leadership Conference (12th-14th November 2008)*, University of Malta, Malta.
- Badavan, Y. (1985). *Üniversitelerde eğitim yönetimi ve denetimi alanlarında yapılmış tez çalışmaları* [Thesis in the Field of Educational Administration and Supervision]. Unpublished Master Thesis. Hacettepe University Institute of Social Sciences. Ankara.
- Balcı, A. (1990). Türkiye'de eğitim araştırmalarının durumu: Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi örneği [Position of educational researches in Turkey: The sample of Ankara University Faculty of Educational Sciences]. *The First National Congress of Educational Sciences, 24-28 Eylül 1990, Bulletins, III .Educational Administration Planning and Public Education*. National Education Publication, Ankara.
- Balcı, A. (1988). Türkiye'de eğitim araştırmalarının durumu EAQ'de 1970 - 1985 arasında yayınlanan araştırmalar [Position of educational researches in Turkey: Researches published in EAQ between 1970 and 1985]. *Ankara University The journal of Faculty of Educational Sciences*, Volume 21, Number1-2, 421-434.
- Beycioğlu, K. & Dönmez, B. (2006).Eğitim yönetiminde kuramsal bilginin üretilmesi ve uygulamasına ilişkin bir değerlendirme [Issues in theory development and practice in educational administration]. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 47(12), 317-342.

- Bridges, E. M. (1982). Research on the school administrators: The State of Art, 1967-1980. *Educational Administration Quarterly*, 18(3), 12-33.
- Griffiths, D. E. (1985). *Administrative theory in transition*. Deakin University, Victoria.
- Howley, C. B. (2006). The decline of western educational research and the unfortunate balance of trade in the marketplace of bad ideas about schooling. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 47(12), 423-444.
- Hoy, W. (1978). Scientific research in educational administration, *Educational Administration Quarterly*, 14(3), 1-12.
- Hoy, W. (1982). Recent developments in theory and research in educational administration, *Educational Administration Quarterly*, 18 (3), 12-23.
- Miskel, C. & Sadlin, T. (1981). Survey research in educational administration. *Educational Administration Quarterly*, 17(4), 1-20.
- Taymaz, H. (1996). *Ankara Üniversitesi etkinliklerinin değerlendirilmesi* [Evaluation of the studies at Ankara University]. Ankara University Publications of the Institute of Educational Sciences, Ankara.
- UNESCO. (2000). Yirmi birinci yüzyılda yükseköğretimde vizyon ve eylem [Vision and Action at Higher Education in the 21st Century]. Higher Education World Conference, Study Report, Paris, 5-9 1998, Translated by: Gülsün Baskan. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, Number:22
- ÜAK, (2008). Lisansüstü eğitim ve öğretim yönetmeliği [Regulations of Higher Education] <http://www.yok.gov.tr/yasa/yonet/yonet1.html> Erişim Tarihi(06-12-2008).
- Üstüner, M. & Cömert, M. (2008) EYTEPE anabilim dalı lisansüstü dersleri ve tezlerine ilişkin bir inceleme [An analysis of graduate courses and thesis in educational administration, supervision, planning and economics]. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 55 (14), 497-515.

Türkiye’de Ve Yurt Dışında Eğitim Yönetimi Alanında Yapılan Doktora Tezlerinin Konu, Yöntem Ve Sonuçlar Açısından Değerlendirilmesi (Özet)

Problem Durumu: Yükseköğretimin geleneksel misyonu, bilginin araştırma ve entelektüel yaratım yoluyla sürdürülmesi, aktarılması ve yayılması olarak tanımlanabilir. Yirmi birinci yüzyıl için yükseköğretimin amaçları, 5-9 Ekim 1998 tarihleri arasında Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Organizasyonunun düzenlediği Dünya Konferansı’nda, yeniden tanımlanmıştır. Bu amaçlardan biri de bilgi üretmek, geliştirmek ve yaymaktır. Üniversite, çeşitli dallarda bilimsel çalışmaların yürütüldüğü, bilginin üretilip, tartışıldığı, araştırıldığı ve bulguların yayımlandığı yükseköğretim kurumudur. Üniversitelerde araştırma yolu ile bilim üretilir, öğrenilir ve bilginin topluma yayılması sağlanır. Kısaca, üniversiteler

toplumdaki değişim ve gelişmeleri dikkate alarak nitelikli insan gücünün yetiştirilmesini sağlar. Bilim dallarının lisansüstü eğitim programlarının içeriğinin bilinmesi, alanda çalışan bilim insanlarına yol gösterici bir nitelik taşıyacağı gibi o bilim dalının gelişimi hakkında da bilgi sağlayacaktır. Eğitim yöneticileri yetiştirmeyi amaçlayan üniversitelerdeki eğitim yönetimi lisansüstü programların niteliği oldukça önemlidir. Bu amaçla ülkemizde de yüksek lisans ve doktora programları yürütülmektedir. Üniversitelerarası Kurul Başkanlığı, Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği'nde Doktora programının amacı, 'öğrenciye bağımsız araştırma yapma, bilimsel olayları geniş ve derin bir bakış açısı ile irdelerek yorum yapma ve yeni sentezlere ulaşmak için gerekli adımları belirleme yeteneği kazandırmak" olarak belirtilmiştir. Doktora çalışması sonunda hazırlanacak tezin 1) Bilime yenilik getirme, 2) Yeni bir bilimsel yöntem geliştirme, 3) Bilinen bir yöntemi yeni bir alana uygulama, niteliklerinden birini yerine getirmesi gerekir. Türkiye'de eğitim yönetimi alanının bilimselleşme düzeyinin göstergelerinden bir tanesi alana ilişkin yapılan araştırmalardır. Üniversitelerde lisansüstü programlar ve tez çalışmalarının içerik ve nitelik açısından irdelenmesi ve bu yolla bilimsel gelişmeye ne ölçüde katkı yaptığının sorgulanması, mevcut durumu aydınlatmanın yanı sıra gelecekte izlenecek araştırma politikalarına da yön verebilecektir.

Araştırmanın Amacı: Bu bildirinin amacı eğitim yönetimi alanında 2003-2008 yılları arasında Türkiye'de ve yurt dışında yapılan doktora tezlerini konu, yöntem ve bulgular açısından karşılaştırarak değerlendirmektir.

Araştırmanın Yöntemi: Çalışmada betimsel model kullanılmıştır. Araştırma evrenini, 2003 ile 2008 (dahil) arasında Türkiye'de ve yurt dışında elektronik ortamda ulaşılabilen eğitim yönetimi ile ilgili doktora tezleri oluşturmaktadır. Veriler ilgili üniversitelerin web sayfaları, YÖK ve dissertation and thesis tarama sayfasından elde edilmiştir. Tez konuları sınıflandırılırken, alanla ilgili kitaplardan ve önceki yapılan çalışmalardan yararlanılmıştır. Ayrıca araştırmalarda kullanılan yöntemler nicel, nitel ve karma yöntem (mixed method) olmak üzere üç kısımda incelenmiştir.

Araştırmanın Bulguları: Araştırma sonucunda ulaşılan bulgular iki bölümde incelenmiştir. Bunlar; Türkiye'de ve yurt dışında çalışılan doktora tez konularının üniversitelere göre dağılımı ve araştırmalarda kullanılan yöntemlerin konu başlıklarına göre dağılımı olarak belirlenmiştir. Türkiye'de, eğitim yönetimi alanında yapılan çalışmaların, örgüt yönetimi alanında 14 (%22,2) ve örgütsel davranış alanında 7 (%11,1) yoğunlaştığı görülmektedir. Yurt dışında ise, çalışmaların özellikle liderlik 19 (% 48,7) alanında yoğunlaştığı anlaşılmaktadır. Yurt dışında yapılan araştırmalarda, nitel yöntemler (%46,15), nicel yöntemler(%43,50) ve karma yöntem/mixed method (%10,25) kullanılmıştır. Türkiye'de nitel yöntemler (%16,98), nicel yöntemler(%81,13) ve karma yöntem/mixed method (%1,89) kullanılmıştır.

Araştırmanın Sonuçları ve Önerileri: Araştırma sonunda elde edilen bulgulara göre, Türkiye'de yapılan doktora tez çalışmalarında en çok örgüt yönetimi (%19,1) alanı tercih edilirken, yurt dışında liderlik (%48,7) konusuna ağırlık verildiği görülmektedir. Akçay ve diğerlerinin 2007'de yapmış olduğu araştırma bulguları Türkiye için elde edilen bulguyu destekler niteliktedir. Bu konuda dikkat çeken bir

sonuç ise, Türkiye’de yapılan doktora tezlerinin konulara göre dağılımında, diğer (%17,5) olarak adlandırılan başlık altında bir yoğunluk olduğunun gözlenmesidir. Diğer bir deyişle bazı tezlerin konulara göre sınıflandırılmasında zorluklar yaşanmıştır. Burada altı çizilmesi gereken bir başka nokta, tez isimlerinde yaşanan kavram karmaşasıdır. Bu nedenle bazı doktora tezlerinin sınıflandırılmasında güçlükler yaşanmıştır. Bu durum tez isimlerinin belirlenmesinden kaynaklanabileceği gibi metinde kullanılan konu başlıklarından da kaynaklanabilir. Eğitim yönetimi alanında yapılan çalışmalarda dar bir çerçeve içinde kalındığı görülmektedir. Özellikle, Türk eğitim sisteminin güncel problemleri, eğitimin toplumsal, kültürel, siyasal işlevleri, değerler, eşitlik, insan hakları gibi konuların sorgulanması beklenirken, bu konuların neredeyse hiç ele alınmadığı anlaşılmaktadır.

Doktora tezlerinde kullanılan yöntemler açısından bakıldığında ise, Türkiye’de nicel yöntemlerin daha çok tercih edildiği, yurt dışında yapılan çalışmalarda ise nitel yöntemlere yönelimin arttığı anlaşılmaktadır. Akçay ve diğerlerinin 2007’de yaptıkları araştırma sonuçları Türkiye için elde edilen bulguyu destekler niteliktedir. Oysa sosyal bilimlerin doğası gereği ağırlıklı olarak nitel araştırma yöntemlerinin kullanılması beklenir. Greenfiel’in Griffiths, Getzels, Halpin gibi teorisyenlere yöneltmiş olduğu eleştirilerden birisi de, eğitim yönetimi alanında çok fazla sayılarla konuşulduğu, diğer bir deyişle nicel yöntemlerin ağırlık kazandığıdır. Griffiths ise Greenfield’in kısmen haklı olduğunu kabul etmiş ancak, nitel yöntemlerle çalışılması uygun olan problemler olduğu kadar, bazı konuların nicel yöntemlerle daha iyi çalışılabileceğinin altını çizmiştir. Greenfield’a göre pozitivist bilim anlayışının egemenliği altında olan eğitim yönetimi alanı ile ilgili araştırmalarda değerler, duygular ve öznel göz ardı edilmiştir. Araştırmalarda tercih edilen nicel araştırma teknikleri insani değerleri anlamaktan yoksun olması nedeniyle eleştirilmiştir. Nicel yöntemlerin tercih edildiği araştırmalar nitel yöntemlerle desteklenebilir. Ratner’e göre hızla artan bilgi birikimi ve aşırı ölçüde standartlaşan araştırma yöntemleri nedeniyle insan doğası gibi disiplinler arası nitelik gösteren sorunlar yeterince irdelenememektedir. Gerçekte sorunun çok boyutlu nitelik göstermesi, bu alanda nicel araştırma yapmayı güçleştirmektedir. Davranış bilimlerinde, özellikle son dönemde, güçlenen sayılaşırılmayan bilginin bilimsel olmadığı yönündeki anlayış da nitel araştırmalara olan ilgiyi azaltmaktadır. Bu durum, alternatif araştırma metodolojileri geliştirme yönündeki arayışları hızlandırmaktadır.

Araştırma sonuçları göz önüne alındığında, elde edilen bulguların eğitim yönetimi alanına yaptığı bilimsel katkının derinliği ve kapsamı tartışmalıdır. Ayrıca çalışmaların belli bir bilim politikası ekseninde yapılandırılmadığı gözlenmektedir. Araştırmalarda felsefi bir derinliğin olmadığı, etkili bir bilgi birikiminin sağlanmadığı anlaşılmaktadır. Öte yandan disiplinler arası bir alan olan eğitim yönetiminde grup dinamiği, felsefe, sosyoloji, psikoloji ve antropoloji gibi disiplinlerden yeterince yararlanılmadığı, tek disiplinli, indirgemeci, determinist bir anlayışla ve pozitivist paradigmanın etkisi altında bilgi üretildiği gözlenmiştir.

Doktora tezlerinin konu yada yöntemde mutlaka özgün olması gerekliliği göz önüne alındığında, benzer çalışmaların bir tekrarı niteliğinde olan bu araştırmaların ne

kadar özgün olduğu da tartışmalıdır. Bilgi üreterek bilime katkı sağlamak amacıyla yürütülen bu çalışmalarda, hangi konulara öncelik tanınması ve sonuçlarının hangi temel sorunların çözümüne ışık tutması gerektiği üzerinde düşünülmelidir. Türkiye’de bu amaçla ulusal bir bilim politikası oluşturulmalı ve bu bağlamda her üniversitenin kendine özgü bir vizyonu olmalıdır. Araştırmaların kuramsal bilgi üretimine katkı sağlamasının yanı sıra işe vuruk olması yönünde çaba gösterilmelidir. Lisansüstü çalışmalarda üniversiteler arasında bir bütünlük ve tutarlılığın olması, yapılan araştırmaların birbirini tamamlar nitelikte olması büyük bir önem taşımaktadır. Araştırma sonuçlarına ulaşmak için üniversitelerin web sayfalarından yararlanılabilir. Ayrıca Yükseköğretim Kurulu’nun web sayfasında tez tarama ve özetlere ulaşma konusunda büyük sıkıntılar yaşanmaktadır. Bilginin paylaşılması, üniversiteler arası işbirliğinin sağlanarak eğitim yönetimi alanına katkı sağlayacak araştırmaların yapılabilmesi açısından bu sorunun mutlaka çözülmesi gerekmektedir.

Türkiye’de eğitim yönetimi alanında çalışan akademisyenleri bir araya getirebilecek daha etkin bir örgütlenmeye gereksinim duyulmaktadır. Ayrıca uygulamanın içinde bulunan yöneticilerle kuramsal bilgi birikimi paylaşılmalı, bu bağlamda uygulamada ortaya çıkan sorunların saptanmasında uygulayıcıların deneyimlerinden yararlanılmalıdır.

Bölümlerin üniversite düzeyinde eğitimin önemli sorunlarına yönelik öncelik sıralamasını yansıtan ve belli bir kuramsal çerçeveye sahip bilim politikaları üretme ve bu bağlamda karşılıklı işbirliği ve eşgüdümü artırma yönünde çaba göstermeleri gerekmektedir. Başka bir anlatımla, araştırma yada makaleler yoluyla üretilen bilgilerin önceden belirlenmiş belirli amaçlar doğrultusunda ardışık olarak ve birbirlerini tamamlayacak biçimde bütünlük ve tutarlılık içinde yapılandırılması gerekmektedir.

Anahtar kelimeler: Eğitim yönetimi, doktora tezi, Türkiye, yurt dışı